1. Η απαγόρευση των διακρίσεων που έχει θεσπιστεί με το άρθρο 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης δεν είναι παρά η ειδική έκφραση της γενικής αρχής της ισότητας, η οποία περιλαμβάνεται στις θεμελιώδεις αρχές του κοινοτικού δικαίου και που επιβάλλει όπως ομοειδείς καταστάσεις αντιμετωπίζονται κατά τον ίδιο τρόπο, εκτός αν η διαφοροποίηση δικαιολογείται αντικειμενικά. Η διάταξη αυτή αφορά όλα τα σχετικά με την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών μέτρα, ανεξάρτητα από την αρχή που τα θεσπίζει. Συνεπώς, δεσμεύει επίσης τα κράτη μέλη όταν αυτά θέτουν σε εφαρμογή την οργάνωση αυτή. Ειδικότερα, εμποδίζει ένα κράτος μέλος να επιλέξει το 1981 ως έτος αναφοράς, κατά την έννοια του άρθρου 2 του κανονισμού 857/84 περί εφαρμογής της συμπληρωματικής εισφοράς επί του γάλακτος, όταν, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της αγοράς του, η εφαρμογή της επιλογής αυτής στο έδαφός του έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία διακρίσεων μεταξύ των παραγωγών της Κοινότητας.

2. Το άρθρο 2 του κανονισμού 857/84 περί εφαρμογής της συμπληρωματικής εισφοράς επί του γάλακτος, εκτός περιπτώσεων που προβλέπονται ρητά με την κανονιστική ρύθμιση, δεν επιτρέπει σ' ένα κράτος μέλος που έχει επιλέξει το 1981 ως έτος αναφοράς κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως, να καθορίσει την ποσότητα αναφοράς των αγοραστών πολλαπλασιάζοντας την ποσότητα του γάλακτος που αυτοί αγόρασαν κατά το έτος αυτό με συντελεστή που μεταβάλλεται αναλόγως του ύψους των ποσοτήτων που παραδόθηκαν από ορισμένες κατηγορίες υποχρέων προς καταβολή εισφοράς.

3. Όταν ένα κείμενο κοινοτικού παραγώγου δικαίου χρήζει ερμηνείας, η ερμηνεία αυτή πρέπει, κατά το μέτρο του δυνατού, να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της Συνθήκης.

4. Ο κανονισμός 857/84 περί εφαρμογής της συμπληρωματικής εισφοράς επί του γάλακτος δεν επιτρέπει σ' ένα κράτος μέλος που έχει επιλέξει την εναλλακτική λύση Β να υπολογίσει την ατομική ποσότητα αναφοράς ενός παραγωγού που έχει σταματήσει τη δραστηριότητά του στην ποσότητα αναφοράς του αγοραστή, στον οποίο ο εν λόγω παραγωγός παρέδιδε γάλα κατά το χρόνο που σταμάτησε τη δραστηριότητά του, αντί να υπολογίσει την ποσότητα αυτή στην εθνική εφεδρική ποσότητα.

ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 201 και 202/85 *

I — Περιστατικά και έγγραφη διαδικασία

1. *Η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση που έχει εφαρμογή*

α) Ο κανονισμός 856/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984, που τροποποίησε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 804/68, περί κοινής οργανώσεως αγορών στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 90, σ. 10), συμπλήρωσε τον τροποποιηθέντα κανονισμό με το άρθρο 5γ. Με τη διάταξη αυτή θεσπίστηκε συμπληρωματική εισφορά επιβαρύνουσα τους παραγωγούς ή τους αγοραστές

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

αγελαδινού γάλακτος, η οποία έχει ως στόχο τον έλεγχο της αύξησης της γαλακτοκομικής παραγωγής, ενώ καθιστά συγχρόνως δυνατές τις αναγκαίες διαρθρωτικές εξελίξεις και προσαρμογές.

Κατά την παράγραφο 1 της νέας διατάξεως, το σύστημα εισφοράς τίθεται σε εφαρμογή σε κάθε περιοχή της επικράτειας των κρατών μελών σύμφωνα με μια από τις ακόλουθες εναλλακτικές λύσεις:

— κατά την εναλλακτική λύση Α, η εισφορά οφείλεται από τους παραγωγούς γάλακτος επί των ποσοτήτων γάλακτος που παραδίδουν σε έναν αγοραστή και οι οποίες υπερβαίνουν την ποσότητα αναφοράς που θα καθοριστεί·

— κατά την εναλλακτική λύση Β, η εισφορά οφείλεται από τους αγοραστές γάλακτος ή άλλων γαλακτοκομικών προϊόντων (γαλακτοβιομηχανίες) επί των ποσοτήτων γάλακτος που παραδίδονται από τους παραγωγούς και οι οποίες υπερβαίνουν την ποσότητα αναφοράς που θα καθοριστεί. Ο υπόχρεως προς καταβολή εισφοράς αγοραστής υποχρεούται να μετακυλίσει την εισφορά αυτή μόνο στους παραγωγούς που έχουν αυξήσει τις παραδόσεις τους, αναλόγως της συμβολής τους στην υπέρβαση της ποσότητας αναφοράς του αγοραστή.

Με την οικεία κανονιστική ρύθμιση θεσπίστηκε επίσης κοινοτική εφεδρική ποσότητα που έχει ως σκοπό να συμπληρώσει τις εγγυημένες ποσότητες των κρατών μελών στα οποία η εφαρμογή του συστήματος εισφοράς δημιουργεί ιδιαίτερες δυσκολίες που μπορούν να επηρεάσουν τις δομές εφοδιασμού ή παραγωγής τους (άρθρο 5γ, παράγραφος 4).

β) Ο συμπληρωματικός κανονισμός 857/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984, περί γενικών κανόνων για την εφαρμογή της εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 90, σ. 13), καθόρισε την εισφορά στο 75 % της ενδεικτικής τιμής του γάλακτος, σε περίπτωση εφαρμογής της εναλλακτικής λύσης Α, και στο 100 % της ενδεικτικής τιμής του γάλακτος, σε περίπτωση εφαρμογής της εναλλακτικής λύσης Β (άρθρο 1, παράγραφος 1).

Ο ίδιος κανονισμός καθόρισε εξάλλου την ποσότητα αναφοράς που προβλέπεται στη βασική κανονιστική ρύθμιση. Σχετικά, το άρθρο 2 ορίζει:

« 1. Η ποσότητα αναφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 804/68 είναι ίση με την ποσότητα γάλακτος ή ισοδυνάμου γάλακτος που παρέδωσε ο παραγωγός κατά το ημερολογιακό έτος 1981 (εναλλακτική λύση Α), ή με την ποσότητα γάλακτος ή ισοδυνάμου γάλακτος που αγόρασε ένας αγοραστής κατά το ημερολογιακό έτος 1981 (εναλλακτική λύση Β), προσαυξημένες κατά 1 %.

2. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι στο έδαφός τους η ποσότητα αναφοράς που αναφέρεται στην παράγραφο 1, είναι ίση με την ποσότητα γάλακτος ή ισοδυνάμου γάλακτος που παραδόθηκε ή αγοράστηκε κατά το ημερολογιακό έτος 1982 ή το ημερολογιακό έτος 1983, πολλαπλασιαζόμενη με ποσοστό που καθορίζεται κατά τρόπο ώστε να μην ξεπεραστεί η εγγυημένη ποσότητα που καθορίζεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 804/68. Αυτό το ποσοστό μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με το ύψος των παραδόσεων ορισμένων κατηγοριών των υπόχρεων προς καταβολή της εισφοράς, την εξέλιξη των παραδόσεων σε ορισμένες περιοχές μεταξύ 1981 και 1983 ή την εξέλιξη των παραδόσεων ορισμένων κατηγοριών υπόχρεων προς καταβολή κατά την ίδια χρονική περίοδο με τις προϋποθέσεις που θα καθοριστούν σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 30 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 804/68.

3. ... »

Στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης της γαλακτοκομικής παραγωγής, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να καταβάλλουν αποζημίωση στους παραγωγούς οι οποίοι αναλαμβάνουν την υποχρέωση να εγκαταλείψουν οριστικά την παραγωγή γάλακτος ή, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να χορηγήσουν στους παραγωγούς συμπληρωματική ποσότητα αναφοράς. Οι ποσό-

τητες αναφοράς που αποδεσμεύονται προστίθενται, εφόσον χρειάζεται, στην εφεδρική ποσότητα που δημιουργείται από το κράτος μέλος στο πλαίσιο της εγγυημένης ποσότητάς του (άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, και άρθρο 5 του κανονισμού 857/84). Πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι τα κράτη μέλη μπορούν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και για περιορισμένη χρονική περίοδο, να χορηγήσουν τις ποσότητες αναφοράς, που δεν χρησιμοποίησαν οι παραγωγοί ή οι αγοραστές, στους παραγωγούς ή αγοραστές που έχουν υπερβεί τη δική τους ποσότητα αναφοράς (άρθρο 4α του κανονισμού 857/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 590/85 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 1985, ΕΕ L 68, σ. 1).

Τέλος, σε περίπτωση εφαρμογής της εναλλακτικής λύσεως Β (εισφορά οφειλόμενη από τους αγοραστές), τα κράτη μέλη μπορούν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα που επιτρέπουν στους αγοραστές γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων να διαχειρίζονται τις ποσότητες αναφοράς που τους έχουν χορηγηθεί, περιλαμβανομένης και της κατανομής και ανακατανομής των ποσοτήτων των παραγωγών τους (άρθρο 8, παράγραφος 1, σε συνδυασμό με το άρθρο 10 του κανονισμού 857/84).

γ) Με τον κανονισμό 1371/84, της 16ης Μαΐου 1984 (ΕΕ L 132, σ. 11), η Επιτροπή καθόρισε τις λεπτομέρειες εφαρμογής της συμπληρωματικής εισφοράς, βάσει των κανονισμών του Συμβουλίου.

2. *Η κανονιστική ρύθμιση του Λουξεμβούργου για την εφαρμογή της κοινοτικής κανονιστικής ρύθμισης*

Η προαναφερθείσα κοινοτική κανονιστική ρύθμιση τέθηκε σε εφαρμογή στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου ιδίως με τον κανονισμό της 3ης Οκτωβρίου 1984, περί εφαρμογής, στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, του συστήματος συμπληρωματικής εισφοράς επί του γάλακτος [Mémorial (Επίσημη Εφημερίδα του Λουξεμβούργου) 1984, σ. 1486].

Με την κανονιστική αυτή ρύθμιση επιλέγεται η εναλλακτική λύση Β (άρθρο 1). Οι ποσότητες αναφοράς των αγοραστών καθορίζονται με βάση τις ποσότητες που αγοράστηκαν το 1981· πάντως, οι βασικές αυτές ποσότητες προσαυξάνονται βάσει ορισμένων συντελεστών που λαμβάνουν υπόψη την εξέλιξη των ποσοτήτων γάλακτος οι οποίες παραδόθηκαν στους διάφορους αγοραστές μεταξύ 1981 και 1983 σε σχέση με τη μέση εξέλιξη των παραδόσεων στο Λουξεμβούργο (άρθρο 2).

Η κανονιστική ρύθμιση του Μεγάλου Δουκάτου καθορίζει επίσης τις λεπτομέρειες μετακυλίσεως στους παραγωγούς της εισφοράς που ενδεχομένως οφείλει ο αγοραστής, σε περίπτωση υπερβάσεως της ποσότητας αναφοράς. Σχετικά, η κανονιστική ρύθμιση εκκινά από την αρχή ότι η βασική ατομική ποσότητα του παραγωγού καθορίζεται αναλόγως των παραδόσεων που πραγματοποίησε το 1981· η ποσότητα όμως αυτή σταθμίζεται αφού ληφθούν υπόψη οι παραδόσεις που πραγματοποίησε το 1983. Σε περίπτωση κατά την οποία το σύνολο των ατομικών ποσοτήτων αναφοράς που υπολογίζονται κατά τον τρόπο αυτό υπερβαίνει την ποσότητα αναφοράς του αγοραστή, οι ελλείπουσες ποσότητες λαμβάνονται από το σύνολο των ατομικών ποσοτήτων αναφοράς αναλόγως του ύψους τους. Αντίθετα, το τμήμα της ποσότητας αναφοράς του αγοραστή, που δεν κατανεμήθηκε αποτελεί την «εφεδρική ποσότητα του αγοραστή», την οποία ο τελευταίος μπορεί να κατανείμει μόνο σύμφωνα με κανόνες που θα καθοριστούν με κανονιστική ρύθμιση του Μεγάλου Δουκάτου (άρθρο 3).

Ειδικοί κανόνες ως προς τη μετακύλιση της εισφοράς στους παραγωγούς προβλέπονται στην περίπτωση που ο προμηθευτής αλλάζει αγοραστή και στην περίπτωση που ο προμηθευτής παύσει κάθε παράδοση γάλακτος προς έναν αγοραστή. Στην πρώτη περίπτωση, μια ποσότητα αντίστοιχη με εκείνην που χορηγήθηκε στον προμηθευτή, αφαιρείται από την ποσότητα αναφοράς του πρώτου αγοραστή για να προστεθεί στην ποσότητα αναφοράς του νέου αγοραστή. Αντίθετα, στη δεύτερη περίπτωση, η ποσότητα αναφοράς που χορηγήθηκε στον προμηθευτή ο οποίος έπαυσε κάθε παράδοση υπολογίζεται στην εφεδρική ποσότητα του τελευταίου αγοραστή, στον οποίο ο εν

λόγω προμηθευτής παρέδιδε γάλα για περίοδο δύο τουλάχιστον συνεχών ετών (άρθρο 7).

3. Οι διαφορές στην κύρια δίκη

Οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης στην υπόθεση 201/85, δηλαδή η Klensch, χήρα Kipgen, που ασκεί εμπορία υπό την επωνυμία Laiterie Ekabe, Eschweiler, και οι Associations agricoles pour la promotion de la commercialisation laitière Procola, Stolzembourg, και Corelux, Berdorf, είναι αγοραστές γάλακτος κατά την έννοια της προαναφερομένης κανονιστικής ρυθμίσεως. Με τις προσφυγές τους ενώπιον του Conseil d'État του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου ζητούν την ακύρωση των υπουργικών αποφάσεων 1666, 1668 και 1669/84 του Υφυπουργού Γεωργίας και Αμπελουργίας, της 10ης Οκτωβρίου 1984, περί καθορισμού των ποσοτήτων αναφοράς προς εφαρμογή του κοινοτικού συστήματος συμπληρωματικής εισφοράς επί του γάλακτος. Με την προσφυγή που άσκησε η Klensch ζητείται εξάλλου η ακύρωση των υπουργικών αποφάσεων 1666 και 1668/84, που προαναφέρθηκαν, καθώς και της υπουργικής αποφάσεως 1667/84 του ίδιου υφυπουργού, της 10ης Οκτωβρίου 1984, καθόσον οι πράξεις αυτές καθορίζουν τις ποσότητες αναφοράς των αγοραστών — ανταγωνιστών της Ekabe.

Η προσφεύγουσα της κύριας δίκης στην υπόθεση 202/85, η αστική εταιρία Exploitation agricole de Niederterhaff, Bertrange, είναι παραγωγός γάλακτος. Με την προσφυγή της ενώπιον του Conseil d'État του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, ζητεί, αφενός, την ακύρωση της προαναφερθείσας υπουργικής απόφασης 1669/84, περί καθορισμού της ποσότητας αναφοράς της Ekabe, καθόσον η απόφαση αυτή έχει ως αποτέλεσμα τον καθορισμό των ποσοτήτων αναφοράς που εφαρμόζονται στην παραγωγή της προσφεύγουσας, και, αφετέρου, την ακύρωση της διοικητικής αποφάσεως του Υπουργείου Γεωργίας με την οποία καθορίστηκε η ατομική ποσότητα αναφοράς που της είχε χορηγηθεί υπό την ιδιότητα του προμηθευτή της Ekabe.

Προς στήριξη των προσφυγών αυτών, οι προσφεύγουσες προβάλλουν, εκτός από τους διαφόρους λόγους που αντλούν από την παραβίαση του Συντάγματος και της νομοθεσίας του Λουξεμβούργου καθώς και της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, την παραβίαση της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων μεταξύ παραγωγών και αγοραστών γάλακτος, που επιβάλλει το άρθρο 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης, και την παράβαση διαφόρων διατάξεων της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως περί συμπληρωματικής εισφοράς επί του γάλακτος.

Προκειμένου να μπορέσει να εκτιμήσει την τελευταία αυτή σειρά επιχειρημάτων που αντλούνται από την παράβαση του κοινοτικού δικαίου, το Conseil d'État του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου ανέβαλε την έκδοση οριστικής αποφάσεως και, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα ταυτόσημα και στις δύο υποθέσεις ερωτήματα:

« 1) Εμποδίζει το άρθρο 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης της Ρώμης, σύμφωνα με το οποίο η κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών πρέπει να αποκλείει κάθε διάκριση μεταξύ των παραγωγών της Κοινότητας, τα κράτη μέλη να επιλέγουν, κατ' εφαρμογή του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84 του Συμβουλίου, ως έτος αναφοράς για τον καθορισμό της ποσότητας αναφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68, το έτος που ορίζει η παράγραφος 1 του ανωτέρω άρθρου 2, όταν η επιλογή αυτή έχει, στην πραγματικότητα, ως αποτέλεσμα να ευνοεί έναν αγοραστή και, συνεπώς, τους παραγωγούς γάλακτος που πραγματοποιούν παραδόσεις προς τον αγοραστή αυτή, σε βάρος άλλων παραγωγών και των αγοραστών προς τους οποίους πραγματοποιούν παραδόσεις οι εν λόγω παραγωγοί αυτοί;

2) Επιτρέπει το άρθρο 2, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84 στα κράτη μέλη, σε περίπτωση που επιλέξουν ως έτος αναφοράς το έτος 1981, να πολλαπλασιάσουν την ποσότητα αναφοράς που αναφέρεται στην ανωτέρω παράγραφο 1, με ποσοστό που να ποικίλλει ανάλογα με το ύψος των παραδόσεων ορισμένων κατηγοριών υποχρέων προς

καταβολή εισφοράς, μολονότι η παράγραφος 2 δεν προβλέπει ρητώς τη δυνατότητα αυτή παρά μόνο στην περίπτωση που τα κράτη μέλη επιλέγουν ως έτος αναφοράς το ημερολογιακό έτος 1982 ή το ημερολογιακό έτος 1983;

3) Επιτρέπουν η γενική οικονομία του κανονισμού 857/84 και ειδικότερα τα άρθρα 2, παράγραφος 2, 4, παράγραφος 2, και 8, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού στα κράτη μέλη που έχουν επιλέξει την εναλλακτική λύση Β να καταλογίζουν την ατομική ποσότητα αναφοράς παραγωγού, ο οποίος έχει σταματήσει τις παραδόσεις λόγω παύσεως της γεωργικής του εκμεταλλεύσεως, στην εφεδρική ποσότητα του αγοραστή προς τον οποίο ο παραγωγός αυτός είχε πραγματοποιήσει παραδόσεις γάλακτος, αντί να καταλογίζουν την ποσότητα αυτή στην εθνική εφεδρική ποσότητα;

4) Επιτρέπει ο κανονισμός (ΕΟΚ) 857/84 και ειδικότερα το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού στα κράτη μέλη να καταλογίζουν στην εφεδρική ποσότητα του τελευταίου αγοραστή την ατομική ποσότητα αναφοράς προμηθευτή ο οποίος έπαυσε τη δραστηριότητά του, έστω και αν προστεθούν σ' αυτή συμπληρωματικές ποσότητες προερχόμενες από την εθνική εφεδρική ποσότητα;

5) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο τέταρτο ερώτημα, επιτρέπει ο κανονισμός (ΕΟΚ) 857/84 τον καταλογισμό αυτής της ποσότητας αναφοράς στην εφεδρική ποσότητα του τελευταίου αγοραστή, προς τον οποίο ο προμηθευτής έχει πραγματοποιήσει παραδόσεις γάλακτος επί δύο τουλάχιστον συνεχή έτη; »

4. *Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου*

Οι αποφάσεις περί παραπομπής πρωτοκολλήθηκαν στη Γραμματεία του Δικαστηρίου την 1η Ιουλίου 1985.

Με Διάταξη της 10ης Ιουλίου 1985, το Δικαστήριο αποφάσισε να ενώσει τις υπό κρίση υποθέσεις προς διευκόλυνση της διαδικασίας και έκδοση ενιαίας αποφάσεως.

Κατά το άρθρο 20 του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της ΕΟΚ, γραπτές παρατηρήσεις κατέθεσαν οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης στην υπόθεση 201/85, Marthe Klensch, εκπροσωπούμενη από τον Yves Prussen, δικηγόρο Λουξεμβούργου και Associations agricoles pour la promotion de la commercialisation laitière Procola και Corelux, εκπροσωπούμενες αμφότερες από τον Fernand Entringer, δικηγόρο — avoué Λουξεμβούργου· η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου, εκπροσωπούμενη από τον Ferdinand Hoffstetter, conseiller de direction adjoint στο Υπουργείο Γεωργίας και Αμπελουργίας, καθώς και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από την Denise Sorasio, μέλος της νομικής της υπηρεσίας.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε, στις 4 Μαρτίου 1986, να αναθέσει την εκδίκαση της υπόθεσης στο πέμπτο τμήμα, κατ' εφαρμογή του άρθρου 95 του κανονισμού διαδικασίας, και να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Πάντως, το Δικαστήριο αποφάσισε να υποβάλει γραπτές ερωτήσεις στην Επιτροπή.

II — Γραπτές παρατηρήσεις

1. *Επί της καταστάσεως της γαλακτοκομικής αγοράς στο Λουξεμβούργο*

α) Η *Klensch* παρατηρεί ότι η οργάνωση της αγοράς γαλακτοκομικών προϊόντων στο Λουξεμβούργο χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι υπάρχουν μόνο δύο επιχειρήσεις που εξασφαλίζουν την παστερίωση και τη μεταποίηση γαλακτοκομικών προϊόντων, δηλαδή η αγροτική ένωση Luxlait, της οποίας μέλη είναι οι περισσότεροι από τους παραγωγούς γάλακτος του Λουξεμβούργου, και η ιδιωτική επιχείρηση Ekabe. Το 1983, το μερίδιο της Luxlait στην γαλακτοκομική παραγωγή ανήλθε σε 71,5 % και το μερίδιο της Ekabe σε 15,3 %. Εξάλλου, δύο γεωργικές ενώσεις, η Procola και η Corelux, πωλούν τα γαλακτοκομικά προϊόντα

των παραγωγών-μελών τους προς την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Από πολλών ετών, το μερίδιο της Luxlait στην αγορά των γαλακτοκομικών προϊόντων μειώνεται, λόγω της δυσαρέσκειας των μελών ως προς την πολιτική τιμών που εφαρμόζει η Luxlait. Συνεπώς, πολλά μέλη της Luxlait αποχώρησαν από αυτήν και έγιναν προμηθευτές της Ekabe, της Corelux ή της Procola.

Οι παραγωγοί που συνδέονται με τις τελευταίες αυτές επιχειρήσεις κατατάσσονται μεταξύ των δραστηριοτέρων παραγωγών. Αντίθετα, μεταξύ των παραγωγών-μελών της Luxlait, περιλαμβάνεται αρκετά υψηλός αριθμός μικρών παραγωγών (παραγωγή μικρότερη από 80 000 λίτρα κατ' έτος). Πράγματι, το 92,3 % των μικρών παραγωγών είναι μέλη της Luxlait και μόνο το 7,3 % των μικρών παραγωγών είναι προμηθευτές της Ekabe.

Διαπιστώνεται επίσης ότι από τις τείνουσες να εκλείψουν επιχειρήσεις οι περισσότερες είναι προμηθευτές της Luxlait. Επίσης, η παραγωγή των προμηθευτών της Ekabe μεταξύ του 1981 και 1983 αυξήθηκε κατά 15 % κατά μέσον όρο, ενώ η παραγωγή των προμηθευτών της Luxlait αυξήθηκε μόνο κατά 9,36 %.

β) Οι γεωργικές ενώσεις *Procola* και *Corelux* αναφέρουν ότι πριν από την ίδρυση της Procola (τον Αύγουστο του 1978) και της Corelux (το Μάιο του 1982), υπήρχαν στο Λουξεμβούργο δύο μόνο αγοραστές γάλακτος, ήτοι η Luxlait και η Ekabe.

Εντός της Luxlait γεννήθηκαν διαφωνίες λόγω της μη διαφάνειας των λογαριασμών της για να συγκαλυφθεί η χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που ενεφάνιζαν έλλειμμα μέσω των οικονομικά εύρωστων κλάδων όπως η γαλακτοκομική βιομηχανία. Για το λόγο αυτό, ορισμένος αριθμός παραγωγών εγκατέλειψε, με την πάροδο των ετών, τη Luxlait για να ιδρύσει τη δική του γεωργική ένωση υπό την επωνυμία Procola ή Corelux. Το 1981, οι τέσσερις αγοραστές διέθεσαν στο εμπόριο τις ακόλουθες ποσότητες:

Luxlait: 191 743 204 κιλά·

Ekabe: 38 186 362 κιλά·

Procola: 25 869 253 κιλά·

Corelux: 6 001 468 κιλά.

Οι αποχωρήσεις παραγωγών από τη Luxlait εξακολούθησαν και μετά την ίδρυση της Procola και της Corelux: διάφοροι παραγωγοί, των οποίων η συνολική παραγωγή γάλακτος ανέρχεται σε 4,5 εκατομμύρια κιλά, ανακοίνωσαν την αποχώρησή τους από τη Luxlait, από 31 Δεκεμβρίου 1985, για να προσχωρήσουν στην Procola ή στην Corelux.

γ) Η *κυβέρνηση του Λουξεμβούργου* υπογραμμίζει ότι η εισαγωγή του συστήματος ποσοστώσεων, με την επιβολή περιορισμού στην αγορά, ήταν ιδιαίτερα δύσκολη για τη γαλακτοκομία του Λουξεμβούργου. Πράγματι, η γαλακτοκομική παραγωγή αντιπροσωπεύει στο Λουξεμβούργο περισσότερο από το 45 % της τελικής συνολικής γεωργικής παραγωγής. Επομένως, αποτελεί ένα από τα κύρια στηρίγματα της γεωργίας του Λουξεμβούργου και, συνεπώς, συνιστά μια σημαντική πηγή εισοδήματος για πολλούς παραγωγούς.

Επιπροσθέτως, η γεωργία του Μεγάλου Δουκάτου πάσχει από ορισμένα φυσικά μειονεκτήματα (το Λουξεμβούργο κατατάσσεται μεταξύ των μειονεκτουσών περιοχών) και δεν είναι καθόλου δυνατή εναλλακτική λύση με παραγωγή αποδεκτή από άποψη αποδοτικότητας. Εξάλλου, κατά το χρόνο εισαγωγής του συστήματος ποσοστώσεων, πολλές εκμεταλλεύσεις εμφάνιζαν σημαντική διαρθρωτική καθυστέρηση, είτε διότι δεν είχαν ακόμη εισέλθει στη διαδικασία ανάπτυξής τους είτε διότι είχαν πρόσφατα αρχίσει την αναδιάρθρωσή τους.

Οι κοινοτικές αρχές έλαβαν υπόψη τις δυσκολίες αυτές και χορήγησαν μέρος της κοινοτικής εφεδρικής ποσότητας στο Λουξεμβούργο.

δ) Η *Επιτροπή* εκθέτει ότι η παραγωγή γάλακτος που παραδόθηκε στις επιχειρήσεις επεξεργασίας και μεταποιήσεως στο Λουξεμβούργο ανήλθε σε 261 800 τόνους το 1981. Συνεπώς, η «εγγυημένη συνολική ποσότητα» καθορίστηκε σε 268 000 τόνους για την πρώτη περίοδο εφαρμογής του συστήματος συμπληρωματικής εισφοράς και σε 265 000 τόνους για καθεμιά από τις τέσσερις επόμενες περιόδους, δηλαδή περίπου στο επίπεδο που αντιστοιχούσε στις ποσότητες που πράγματι παραδόθηκαν το 1981 αυξημένες κατά 1 % (άρθρο 5γ, παράγραφος 3, του κανονισμού 804/68, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 856/84).

Επιπλέον, χορηγήθηκε στο Λουξεμβούργο μέρος της κοινοτικής εφεδρικής ποσότητας συνολικού ύψους 393 000 τόνων, ήτοι 25 000 τόνοι, με αποτέλεσμα η συνολική εγγυημένη ποσότητα να ανέλθει σε 293 000 τόνους (βλέπε άρθρο 1 του κανονισμού 1371/84). Εξάλλου, οι παραδόσεις γάλακτος στο Λουξεμβούργο ανέρχονται στο επίπεδο των 291 000 τόνων, δηλαδή σε επίπεδο κατώτερο από το ανώτατο όριο που καθορίστηκε.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιεύτηκαν στον ειδικευμένο τύπο, οι χορηγηθείσες ποσότητες στους τέσσερις αγοραστές που είναι εγκατεστημένοι στο Λουξεμβούργο αντιστοιχούν στους ακόλουθους αριθμούς:

Luxlait: 212 500 τόνοι·

Ekabe: 44 700 τόνοι·

Procola: 29 000 τόνοι·

Corelux: 7 000 τόνοι.

Οι αρχές του Λουξεμβούργου εφάρμοσαν επίσης την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση που επιτρέπει στα κράτη μέλη, για την πρώτη περίοδο δώδεκα μηνών, να χορηγήσουν το τμήμα των ποσοτήτων αναφοράς που δεν χρησιμοποίησαν ορισμένοι υποκείμενοι σε εισφορά στους υπόχρεους καταβολής εισφοράς οι οποίοι υπερέβησαν τη δική τους ποσότητα αναφοράς. Δεδομένου ότι από τις ποσότητες αναφοράς των άλλων αγοραστών στο Λουξεμβούργο απέμειναν συνολικά 2 813 τόνοι, οι ποσότητες αναφοράς που χορηγήθηκαν αρχικά στην Procola και στην Corelux αυξήθηκαν αντιστοίχως κατά 606 και 264 τόνους, που αντιστοιχούσαν στις διαπιστωθείσες υπερβάσεις.

Αποτέλεσμα αυτού του μέτρου ήταν ότι κανένας αγοραστής και, κατά συνέπεια, κανένας παραγωγός στο Λουξεμβούργο δεν οφείλει πράγματι να καταβάλει τη συμπληρωματική εισφορά για την εξεταζόμενη περίοδο.

2. *Επί του πρώτου ερωτήματος*

Οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης θεωρούν ότι στο πρώτο ερώτημα προσήκει καταφατική απάντηση, ενώ η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου προτείνει να δοθεί αρνητική απάντηση. Η Επιτροπή διατύπωσε κάπως διαφορετική άποψη.

α) Η *Klensch* υποστηρίζει ότι, για λόγους οφειλόμενους στην εξέλιξη της αγοράς, η επιλογή του έτους αναφοράς καταλήγει σε προφανή στρέβλωση. Αυτή η άνιση μεταχείριση δεν εξαλείφεται καθόλου με την προσαρμογή της ποσότητας αναφοράς αναλόγως της αύξησης της παραγωγής μεταξύ του 1981 και 1983.

Πράγματι, στη γαλακτοβιομηχανία Luxlait, της οποίας η αύξηση της παραγωγής ήταν η λιγότερο σημαντική κατά τα έτη που προηγήθηκαν της εφαρμογής του συστήματος ποσοστώσεων στο γαλακτοκομικό τομέα, χορηγήθηκε ποσότητα αναφοράς ίση με το 105,01 % της παραγωγής της του 1983. Η ποσότητα αναφοράς της Ekabe ανήλθε σε 104,1 %, ενώ στους δύο άλλους αγοραστές χορηγήθηκαν ποσότητες αναφοράς που αντιστοιχούν στο 96,34 % και στο 103,49 % της παραγωγής τους του 1983. Αυτό είχε ως συνέπεια ότι η Luxlait δεν εξάντλησε την ποσόστωσή της, ενώ οι τρεις άλλοι αγοραστές την υπερέβησαν. Από αυτό έπεται ότι οι εφαρμοζόμενοι μηχανισμοί έχουν ως αποτέλεσμα να ευνοούν μια επιχεί-

ρηση-αγοραστή σε βάρος των ανταγωνιστριών επιχειρήσεων και των προμηθευτών τους. Έτσι, πολλές γεωργικές επιχειρήσεις που συνδέονται με τους τρεις άλλους αγοραστές υποχρεώθηκαν να μειώσουν την παραγωγή τους κατά 15 έως 20 %.

Μια τέτοια εξέλιξη συνιστά δυσμενή διάκριση απαγορευόμενη από το άρθρο 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης. Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η διάταξη αυτή δεν είναι παρά η ειδική έκφραση της γενικής αρχής της ισότητας, που περιλαμβάνεται στις θεμελιώδεις αρχές του κοινοτικού δικαίου. Απ' αυτό έπεται ότι σύστημα που επιβάλλει κατανομή των βαρών συνεπαγόμενο διακρίσεις δεν μπορεί να δικαιολογηθεί στο πλαίσιο επιτεύξεως των στόχων της κοινής γεωργικής πολιτικής. Επιπλέον, ένα τέτοιο σύστημα παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας, η οποία συμπληρώνει την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων.

β) Οι γεωργικές ενώσεις *Procola* και *Corelux* εκθέτουν ότι η επιλογή του έτους 1981 ως έτους αναφοράς ευνοεί επιτήδεια τη Luxlait σε βάρος των άλλων αγοραστών. Πράγματι, λόγω του ότι ορισμένοι παραγωγοί έπαυσαν την παραγωγή τους από το 1981, η Luxlait λαμβάνει το μεγαλύτερο μερίδιο από την εφεδρική ποσότητα επί της βασικής της ποσοστώσεως, που μπορεί να κατανείμει στους συμβεβλημένους μ' αυτή παραγωγούς, οι οποίοι, κατ' αυτό τον τρόπο, δεν επηρεάζονται από τη μείωση της παραγωγής. Η εφεδρική ποσότητα της Luxlait ανέρχεται σε 3,67 % της βασικής της ποσοστώσεως, ενώ οι εφεδρικές ποσότητες της Ekabe και της Procola ανέρχονται μόνο στο 1,28 % και στο 0,27 % των αντίστοιχων βασικών τους ποσοστώσεων· η Corelux δεν διαθέτει καμιά εφεδρική ποσότητα.

Ανισότητες υπάρχουν επίσης ως προς τα αποτελέσματα της κανονιστικής ρυθμίσεως για τους παραγωγούς. Έτσι, οι αγορές της Luxlait αυξήθηκαν κατά 4,74 % σε σχέση με το 1983, ενώ οι αγορές της Ekabe αυξήθηκαν μόνο κατά 3,75 %. Οι επιχειρήσεις Procola και Corelux σημείωσαν ακόμη μείωση των αγορών κατά 3,17 % και 5,83 % αντιστοίχως.

Τέτοιες ανισότητες, που δεν δικαιολογούνται αντικειμενικά, είναι αντίθετες τόσο προς το άρθρο 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης όσο και προς την αρχή της ανοιχτής αγοράς, αρχή που αποτελεί τη βάση των κοινών οργανώσεων γεωργικών αγορών.

γ) Η *κυβέρνηση του Λουξεμβούργου* εκθέτει ότι το κοινοτικό σύστημα ποσοστώσεων στον τομέα του γάλακτος, ενώ χαράσσει ένα γενικό πλαίσιο, αφήνει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών ορισμένες επιλογές για να διασφαλίσουν την εφαρμογή του. Μεταξύ των επιλογών αυτών, περιλαμβάνεται και εκείνη του έτους αναφοράς μεταξύ των ετών 1981, 1982 ή 1983· η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου επέλεξε το έτος 1981.

Προβαίνοντας στην επιλογή αυτή, η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου προσπάθησε να εξεύρει λύση λαμβάνοντας υπόψη όλα τα εμπλεκόμενα συμφέροντα. Πάντως, είναι γεγονός ότι οι διάφορες γαλακτοβιομηχανίες διαφέρουν στη δομή όσον αφορά την παραγωγή γάλακτος των συμβεβλημένων μ' αυτές. Πράγματι, η κατάστασή τους εξαρτάται τόσο από το ποσοστό των μικρών παραγωγών γάλακτος όσο και από το ποσοστό των μεσαίων και μεγάλων παραγωγών και από το ποσοστό των παραγωγών των οποίων η παραγωγή μεταβλήθηκε αισθητά κατά το πέρασμα του χρόνου. Απ' αυτό έπεται ότι η εφαρμογή της επιλεγείσας μεθόδου χορηγήσεως των ποσοστώσεων δεν έχει την ίδια επίπτωση στους διαφόρους αγοραστές. Η διαφορά αυτή ως προς τα αποτελέσματα δεν οφείλεται πάντως σε αυθαίρετη επιλογή, αλλά αποτελεί συνέπεια της διάρθρωσης των προμηθευτών τους.

Όσον αφορά τους παραγωγούς, είναι αναπόφευκτο ότι ένα σύστημα περιορισμού, ανεξάρτητα από το επιλεγέν έτος αναφοράς, συνεπάγεται διαφορετική μεταχείριση ανάλογα με το στάδιο αναπτύξεως της παραγωγής γάλακτος.

Πάντως, η διαφορά αυτή αντιστοιχεί στην άνιση κατάστασή τους κατά το χρόνο εφαρμογής του συστήματος ποσοστώσεων.

Από τις εξηγήσεις αυτές προκύπτει ότι, στην επιλογή του έτους 1981, η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου οδηγήθηκε από αντικειμενικά κριτήρια που μπορούσαν να διαφυλάξουν το δυναμισμό των ανεπτυγμένων εκμεταλλεύσεων και να επιτρέψουν την αναδιάρθρωση των μικρών και μεσαίων εκμεταλλεύσεων. Μια τέτοια πολιτική συμβιβάζεται με το άρθρο 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης, όπως αυτό ερμηνεύτηκε από το Δικαστήριο. Το Δικαστήριο, με την απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1979 (Eridania, 230/78, Rec. σ. 2749), έκρινε ότι « δεν μπορεί να δημιουργείται δυσμενής διάκριση κατά την έννοια του άρθρου 40 της Συνθήκης αν η άνιση μεταχείριση των επιχειρήσεων αντιστοιχεί σε ανισότητα των καταστάσεων στις οποίες βρίσκονται οι επιχειρήσεις αυτές ».

δ) Η *Επιτροπή* θεωρεί ότι τα ουσιαστικά στοιχεία για την απάντηση που πρέπει να δοθεί στο παραπέμπον δικαστήριο, όσον αφορά την επιλογή του έτους αναφοράς, προκύπτουν από απλή ανάγνωση του άρθρου 2 του κανονισμού 857/84.

Δυνάμει της διατάξεως αυτής, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να καθορίζουν τις ποσότητες αναφοράς των υποχρέων σε καταβολή εισφοράς, εν προκειμένω των αγοραστών (εναλλακτική λύση Β), είτε βάσει των ποσοτήτων γάλακτος που αγοράστηκαν το 1981, αυξανόμενες κατά 1 %, είτε βάσει των ποσοτήτων που αγοράστηκαν το 1982 ή 1983 πολλαπλασιαζόμενες, στην περίπτωση αυτή, με ποσοστό που επιτρέπει να επιτευχθεί το ίδιο συνολικό ποσοτικό αποτέλεσμα σε εθνικό επίπεδο ωσάν να είχαν επιλέξει την εναλλακτική λύση 1981 + 1 %, εξυπακουομένου ότι το ποσοστό αυτό είναι κατ' ανάγκη ενιαίο για όλους τους υπόχρεους σε καταβολή εισφοράς.

Επομένως, η αρχή συνίσταται στον καθορισμό των ποσοτήτων αναφοράς βάσει του έτους 1981. Η προσφυγή στα σχετικά στοιχεία των ετών 1982 ή 1983 συνιστά εξαίρεση και, συγχρόνως, εναλλακτική λύση που προσφέρεται στην ελεύθερη επιλογή των κρατών μελών. Κατά μείζονα λόγο, η επιλογή της πρώτης λύσεως δεν εξαρτάται από την τήρηση οποιωνδήποτε απαιτήσεων. Επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η επιλογή του 1981 ως έτους αναφοράς είναι νόμιμη μόνο υπό ορισμένες προϋποθέσεις ή για ορισμένες πραγματικές καταστάσεις. Αντίθετα, η εναλλακτική αυτή λύση έχει όλα τα χαρακτηριστικά ενός συστήματος κοινού δικαίου και ενός κανόνα που πρέπει να εφαρμόζουν αυτοδικαίως οι εθνικές αρχές.

Συνέπεται ότι η δυνατότητα των κρατών μελών να επιλέξουν το έτος 1981 δεν μπορεί να αμφισβητηθεί βάσει της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, χωρίς να αμφισβητηθεί το κύρος του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 857/84. Πάντως, δεδομένου ότι το εθνικό δικαστήριο δεν επικαλείται το στοιχείο αυτό, η Επιτροπή περιορίζεται να παρατηρήσει ότι η μεγάλη ποικιλία στις δομές της παραγωγής και της συγκέντρωσης γάλακτος εντός της Κοινότητας, καθώς και οι διαφορές ως προς το βαθμό αναπτύξεως κατά τα τελευταία έτη, αρκούν για να δικαιολογήσουν το ότι η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση — λόγω του εξ ορισμού γενικού της χαρακτήρα και επιπλέον εξαιρετικά περιοριστικής για τους υποκειμένους σ' αυτήν — αφήνει στις εθνικές αρχές την επιλογή μεταξύ διαφόρων εναλλακτικών λύσεων ως προς αρκετά στοιχεία του νέου συστήματος.

Πάντως, επιλέγοντας μια από τις εναλλακτικές λύσεις που τους προσφέρονται, τα κράτη μέλη οφείλουν συγχρόνως να τηρούν το σύνολο των γενικής εφαρμογής διατάξεων της κανονιστικής ρυθμίσεως. Αυτό ισχύει κυρίως για τις διατάξεις που αποβλέπουν στο να λαμβάνεται υπόψη, για τον καθορισμό της ποσότητας ανα-

φοράς του αγοραστή, η κατάσταση των παραγωγών που του παραδίδουν το γάλα και, ειδικότερα, για τις διατάξεις που ρυθμίζουν τις κινήσεις των παραγωγών μεταξύ γαλακτοβιομηχανιών.

Η Επιτροπή διασαφηνίζει σχετικά ότι το άρθρο 6 του εκτελεστικού κανονισμού 1371/84 απαριθμεί περιοριστικά ορισμένες περιπτώσεις κατά τις οποίες προσαρμόζεται η ποσότητα αναφοράς του αγοραστή, μεταξύ δε αυτών περιλαμβάνεται και η περίπτωση που οι παραγωγοί αλλάζουν αγοραστή. Η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνευτεί ως καλύπτουσα επίσης τις αλλαγές που επήλθαν μεταξύ του έτους αναφοράς και της ενάρξεως εφαρμογής του νέου συστήματος.

Συνεπώς, αν ένα κράτος μέλος λάβει ως βάση τις ποσότητες που πράγματι παραδόθηκαν στους αγοραστές το 1981, αυξανόμενες κατά 1 %, προκειμένου να καθορίσει τις ποσότητες αναφοράς των αγοραστών, θα πρέπει να προσαρμόσει τις ποσότητες αυτές σε συνάρτηση με την αντικατάσταση από τους παραγωγούς ενός αγοραστή με άλλον, καθώς και με την εμφάνιση, την εξαφάνιση ή τη συγχώνευση αγοραστών, που επήλθαν μεταξύ του 1981 και της ενάρξεως ισχύος της νέας κανονιστικής ρυθμίσεως.

Ως συμπέρασμα, η Επιτροπή προτείνει να δοθεί η ακόλουθη απάντηση στο πρώτο ερώτημα:

« Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84 του Συμβουλίου δεν εξαρτά από κανέναν ειδικό όρο την επιλογή κράτους μέλους ως προς τον καθορισμό των ποσοτήτων αναφοράς των υποκειμένων στο σύστημα συμπληρωματικής εισφοράς στο πραγματικό επίπεδο των παραδόσεων γάλακτος του 1981, αυξανομένων κατά 1 %, υπό την επιφύλαξη της τηρήσεως των λοιπών διατάξεων της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως που επιβάλλουν να λαμβάνονται υπόψη ορισμένα μεταγενέστερα του 1981 στοιχεία και κυρίως η αντικατάσταση από τους παραγωγούς ενός αγοραστή με άλλον. »

3. *Επί του δευτέρου ερωτήματος*

Η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου θεωρεί ότι στο δεύτερο ερώτημα προσήκει καταφατική απάντηση. Αντίθετα, η Επιτροπή προτείνει να δοθεί αρνητική απάντηση. Οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης δεν έλαβαν χωριστή θέση επί του ερωτήματος αυτού.

α) Η *κυβέρνηση του Λουξεμβούργου* αναγνωρίζει ότι, από τη γραμματική ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 857/84, θα μπορούσε να συναχθεί ότι η μεταβολή των ποσοτήτων αναφοράς γίνεται δεκτή μόνο σε περίπτωση επιλογής του έτους 1982 ή του 1983 ως έτους αναφοράς. Πρέπει πάντως να παρατηρηθεί ότι καμιά διάταξη του ίδιου αυτού κανονισμού δεν αποκλείει ρητά τη δυνατότητα μεταβολής σε περίπτωση επιλογής του έτους 1981. Ακόμη περισσότερο, μια τέτοια μεταβολή φαίνεται σύμφωνη προς το σκοπό της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως. Πράγματι, από τις αιτιολογικές σκέψεις και τις κανονιστικές διατάξεις προκύπτει ότι το Συμβούλιο, θεσπίζοντας ένα πολύ περίπλοκο σύστημα ποσοστώσεων, θέλησε να λάβει υπόψη την ποικιλία των δομών στη γαλακτοκομική παραγωγή και, επομένως, να αποφύγει τις δυσμενείς συνέπειες.

β) Κατά την *Επιτροπή*, αντιθέτως, καμιά μεταβολή των ποσοτήτων αναφοράς, ανάλογα με τις κατηγορίες των υποκειμένων σε εισφορά, δεν μπορεί να γίνει όταν το κράτος μέλος επέλεξε το 1981 ως έτος αναφοράς.

Από το ίδιο το κείμενο της οικείας διατάξεως προκύπτει ότι η ευχέρεια μεταβολής των ποσοτήτων αναφοράς παρέχεται στις εθνικές αρχές μόνο αν επέλεξαν το 1982 ή το 1983 ως έτος αναφοράς. Έτσι, στο κράτος μέλος που επέλεξε το 1981 ως έτος αναφοράς δεν παρέχεται η δυνατότητα μεταβολής του ποσοστού με το οποίο πολλαπλασιάζονται οι πραγματικές παραδόσεις του 1982 ή του 1983 είτε αναλόγως

της εξελίξεως των παραδόσεων κατά περιοχές είτε αναλόγως του επιπέδου ή της εξελίξεως των παραδόσεων για κάθε κατηγορία υποκειμένων σε εισφορά.

Η διάταξη αυτή εντάσσεται εξάλλου κατά τρόπο συνεκτικό στο σύνολο του μηχανισμού που τέθηκε σε εφαρμογή. Συγκεκριμένα, είτε το κράτος μέλος καθορίζει τις ποσότητες αναφοράς λαμβάνοντας ως βάση το έτος 1981 και, κατά συνέπεια, αγνοεί τις μεταγενέστερες εξελίξεις είτε επιλέγει ένα έτος αναφοράς πλησιέστερο προς την έναρξη ισχύος του νέου συστήματος και, επομένως, έχει τη δυνατότητα να λάβει υπόψη τις εξελίξεις στην παραγωγή και στη συγκέντρωση που σημειώθηκαν μέχρι τη στιγμή εκείνη.

Επομένως, κάθε εθνική κανονιστική ρύθμιση η οποία, κατά κάποιο τρόπο, αναμιγνύει τις δύο μεθόδους, σαφώς διαχωριζόμενες στην κοινοτική κανονιστική ρύθμιση, δεν μπορεί να θεωρηθεί σύμφωνη με την τελευταία. Αυτό ισχύει, είτε πρόκειται να ληφθεί υπόψη η εξέλιξη της συγκέντρωσης γάλακτος από τους αγοραστές μετά το 1981 είτε το επίπεδο στο οποίο ανήλθαν οι παραδόσεις των παραγωγών μετά το 1981.

Ως συμπέρασμα, η Επιτροπή προτείνει να δοθεί η ακόλουθη απάντηση στο δεύτερο ερώτημα:

« Το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84 δεν επιτρέπει, σε περίπτωση που κράτος μέλος έχει επιλέξει ως έτος αναφοράς το έτος 1981, κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1 του εν λόγω άρθρου, να πολλαπλασιάζονται οι καθοριζόμενες κατ' αυτό τον τρόπο ποσότητες αναφοράς των αγοραστών με μεταβαλλόμενο ποσοστό αναλόγως των κατηγοριών των υποκειμένων σε εισφορά όπως προβλέπεται στην παράγραφο 2, δεύτερη φράση, του εν λόγω άρθρου, το οποίο αφορά αποκλειστικά την περίπτωση κατά την οποία ένα κράτος μέλος έχει επιλέξει ως έτος αναφοράς το έτος 1982 ή το 1983. »

4. *Επί του τρίτου ερωτήματος*

Οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης προτείνουν να δοθεί αρνητική απάντηση στο τρίτο ερώτημα, ενώ η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου και η Επιτροπή προτείνουν καταφατική απάντηση.

α) Η *Klensch* εκθέτει ότι η διάταξη της κανονιστικής ρυθμίσεως του Μεγάλου Δουκάτου, κατά την οποία οι ποσότητες αναφοράς των εκμεταλλεύσεων που σταματούν κάθε δραστηριότητα ή μειώνουν τη δραστηριότητά τους αποδίδονται στις γαλακτοβιομηχανίες για να συμπεριληφθούν στην εφεδρική ποσότητα που είναι στη διάθεση του συνόλου των προμηθευτών της εν λόγω γαλακτοβιομηχανίας, συνεπάγεται ειδικό πλεονέκτημα για τους προμηθευτές ενός συγκεκριμένου αγοραστή σε βάρος των προμηθευτών που είναι συμβεβλημένοι με άλλους αγοραστές. Έτσι, δημιουργεί ένα στοιχείο νόθευσης του ανταγωνισμού, δεδομένου ότι οι διαφορές μεταξύ των διαφόρων τιμών που οι αγοραστές προσφέρουν στους προμηθευτές τους αντισταθμίζονται από το κίνητρο παραγωγής πέρα από την επίσημη ποσόστωση που προσφέρει σήμερα η ιδιότητα του μέλους της Luxlait.

Το μέτρο αυτό έχει ως σκοπό να αποτρέψει τα μέλη της Luxlait να αποχωρήσουν από τη γεωργική αυτή ένωση προκειμένου να γίνουν προμηθευτές ενός από τους άλλους αγοραστές.

Απ' αυτό έπεται ότι ο κανονισμός 857/84 εμποδίζει το κράτος μέλος το οποίο έχει επιλέξει την εναλλακτική λύση Β να χορηγεί την ατομική ποσότητα αναφοράς ενός παραγωγού ο οποίος, αφού σταμάτησε τη λειτουργία της εκμεταλλεύσεώς του, σταμάτησε τις παραδόσεις γάλακτος στην εφεδρική ποσότητα του αγοραστή προς τον οποίο ο παραγωγός αυτός είχε πραγματοποιήσει τις παραδόσεις του, αντί να χορηγήσει την ποσότητα αυτή στην εθνική εφεδρική ποσότητα.

β) Οι γεωργικές ενώσεις *Procola* και *Corelux* παρατηρούν ότι ο σκοπός των επίμαχων κανονισμών συνίσταται στη μείωση των πλεονασμάτων προκειμένου να εξισορροπηθεί η παραγωγή και η κατανάλωση. Για την επίτευξή του, η κοινή γαλακτοκομική πολιτική και η συμπληρώνουσα αυτήν εθνική γαλακτοκομική πολιτική είναι απαραίτητες.

Κατά συνέπεια, η ατομική ποσότητα αναφοράς ενός παραγωγού που σταματάει την παραγωγή του πρέπει να επανέρχεται στην εθνική εφεδρική ποσότητα, ώστε να παρέχονται στην πολιτική εξουσία τα μέσα για την ανάληψη μιας γεωργικής πολιτικής η οποία θα πρέπει επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του κοινοτικού δικαίου, να είναι εισοδηματική πολιτική για τους γεωργούς.

γ) Η *κυβέρνηση του Λουξεμβούργου* παρατηρεί ότι η απάντηση στο τρίτο ερώτημα απορρέει από το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 857/84, που ορίζει ότι « σε περίπτωση που εφαρμόζεται η εναλλακτική λύση Β, τα κράτη μέλη μπορούν να λάβουν τα αναγκαία μέτρα που θα επιτρέψουν στους αγοραστές γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων να διαχειρίζονται τις ποσότητες αναφοράς που τους έχουν χορηγηθεί, περιλαμβανομένης και της κατανομής και ανακατανομής των ποσοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 10 ». Από τη διάταξη αυτή προκύπτει ότι οι ποσότητες που κατέστησαν διαθέσιμες μετά την εγκατάλειψη της παραγωγής από τον προμηθευτή εξακολουθούν να παραμένουν στον αγοραστή και, επομένως, υπολογίζονται στην εφεδρική του ποσότητα, καθόσον ο αγοραστής μπορεί να τις κατανείμει μόνο σύμφωνα με την εθνική κανονιστική ρύθμιση.

Η άποψη αυτή συνάδει με το γεγονός ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α), και παράγραφος 2, του κανονισμού 857/84 προβλέπει ρητά την περίπτωση μεταφοράς στην εθνική εφεδρική ποσότητα των ατομικών ποσοτήτων αναφοράς που αποδεσμεύονται, στην περίπτωση που τα κράτη μέλη χορηγούν αποζημίωση στους παραγωγούς οι οποίοι αναλαμβάνουν την υποχρέωση να εγκαταλείψουν τη γαλακτοκομική παραγωγή.

δ) Κατά την *Επιτροπή*, η επιλογή του 1981 ως έτους αναφοράς συνεπάγεται ότι οι ποσότητες αναφοράς των αγοραστών καθορίζονται αναλόγως των ποσοτήτων που πράγματι έχουν συγκεντρωθεί κατά το έτος αυτό, εκτός αν αντίθετη διάταξη επιβάλλει ή επιτρέπει να ληφθούν υπόψη μεταγενέστερα γεγονότα, όπως η αντικατάσταση ενός αγοραστή με άλλον εκ μέρους των παραγωγών. Δεδομένου ότι η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση δεν αναφέρεται σε εκούσια παύση ή μείωση της παραγωγής, συνάγεται ότι δεν υπάρχει νομική βάση για τη μείωση της ποσότητας του αγοραστή σε συνάρτηση με τέτοια στοιχεία.

Επιπροσθέτως, τα ίδια τα χαρακτηριστικά της εναλλακτικής λύσεως Β (ποσότητα που αγόρασε ο αγοραστής) ενέχουν ακριβώς τη δυνατότητα για κάθε αγοραστή να πραγματοποιεί τον αυτόματο συμψηφισμό μεταξύ παραγωγών που αυξάνουν τις παραδόσεις τους και παραγωγών που τις μειώνουν ή τις αναστέλλουν πλήρως. Εξάλλου, για να ληφθεί υπόψη η κατάσταση αυτή, το ποσοστό εισφοράς καθορίστηκε σε 100 % της ενδεικτικής τιμής του γάλακτος στην εναλλακτική λύση Β, ενώ καθορίστηκε στο 75 % στην εναλλακτική λύση Β. Επομένως, η οικονομία του συστήματος συμπληρωματικής εισφοράς συνεπάγεται ότι, σε περίπτωση εφαρμογής της εναλλακτικής λύσεως Β, από τη μείωση παραγωγής των μεν ωφελούνται οι λοιποί παραγωγοί που πραγματοποιούν παραδόσεις στον ίδιο αγοραστή.

Εξάλλου, οι πηγές τροφοδοτήσεως της εθνικής εφεδρικής ποσότητας, που αποβλέπει στη χορήγηση συμπληρωματικών ποσοτήτων σε συγκεκριμένες περιπτώσεις άρθρο 5 του κανονισμού 857/84), απαριθμούνται περιοριστικά. Ειδικότερα, πρόκειται για την ενιαία μείωση των ποσοτήτων αναφοράς όλων των υποκειμένων σε εισφορά και των οριστικών παύσεων της γαλακτοκομικής παραγωγής που επήλθαν μετά την έναρξη ισχύος του νέου συστήματος, στο πλαίσιο ενός εθνικού συστήματος παροχής κινήτρων που συνεπάγεται αποζημίωση του παραγωγού. Οι εν λόγω παύσεις παραγωγής διακρίνονται πλήρως από εκείνες που αναφέρονται στο εξεταζόμενο ερώτημα.

Ως συμπέρασμα, η Επιτροπή προτείνει να δοθεί η ακόλουθη απάντηση στο τρίτο ερώτημα:

« Η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση περί του συστήματος συμπληρωματικής εισφοράς δεν περιλαμβάνει καμιά διάταξη επιτρέπουσα να

αφαιρούνται από την ποσότητα αναφοράς ενός αγοραστή οι αντίστοιχες ποσότητες ενός παραγωγού ο οποίος, μεταξύ του έτους αναφοράς και της ενάρξεως ισχύος του εν λόγω συστήματος, έχει σταματήσει τις παραδόσεις σε οποιονδήποτε αγοραστή. »

5. *Επί του τέταρτου και πέμπτου ερωτήματος*

Οι προσφεύγουσες της κύριας δίκης προτείνουν να δοθεί αρνητική επίσης απάντηση στο τέταρτο ερώτημα, πράγμα που καθιστά περιττή την απάντηση στο πέμπτο ερώτημα. Αντίθετα, η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου προτείνει καταφατική απάντηση στο τέταρτο και πέμπτο ερώτημα. Η Επιτροπή θεωρεί ότι στο τέταρτο ερώτημα προσήκει καταφατική απάντηση και στο πέμπτο αρνητική.

α) Η *Klensch* υποστηρίζει ότι, για τους λόγους που έχουν ήδη εκτεθεί σε σχέση με το τρίτο ερώτημα, ο κανονισμός 857/84 και, ειδικότερα, το άρθρο 4, παράγραφος 2, θεωρούμενο στο πλαίσιο των άρθρων 39 και 40 της Συνθήκης, δεν επιτρέπει στα κράτη μέλη να υπολογίζουν στην εφεδρική ποσότητα του τελευταίου αγοραστή την ατομική ποσότητα αναφοράς προμηθευτή που έπαυσε τη δραστηριότητά του, ποσότητα που είχε αυξηθεί με συμπληρωματικές ποσότητες προερχόμενες από την εθνική εφεδρική ποσότητα.

β) Οι γεωργικές ενώσεις *Procola* και *Corelux* εκθέτουν ότι η ατομική ποσότητα ενός παραγωγού μπορεί να αποτελείται από δύο χωριστά στοιχεία, από τα οποία το ένα προέρχεται από την εθνική εφεδρική ποσότητα. Κατά την άποψη των δύο γεωργικών ενώσεων, η ατομική ποσότητα αναφοράς ή, επικουρικώς, τουλάχιστον το συμπλήρωμα, που προέρχεται από την εθνική εφεδρική ποσότητα, πρέπει να επανέρχεται στην εθνική εφεδρική ποσότητα σε περίπτωση εγκαταλείψεως κάθε παραγωγής στο σύνολό της.

Εν πάση περιπτώσει, εθνική κανονιστική ρύθμιση, προβλέπουσα προθεσμία δύο ετών σε περίπτωση αλλαγής αγοραστή, είναι αυθαίρετη και δεν δικαιολογείται από κανένα αντικειμενικό στοιχείο.

γ) Η *κυβέρνηση του Λουξεμβούργου* θεωρεί ότι, για να δοθεί απάντηση στο τέταρτο ερώτημα, πρέπει να ληφθεί υπόψη το άρθρο 6, παράγραφος 1, του εκτελεστικού κανονισμού 1371/84. Η διάταξη αυτή προβλέπει ότι, σε περίπτωση εφαρμογής της εναλλακτικής λύσεως Β, η ποσότητα αναφοράς του αγοραστή προσαρμόζεται για να ληφθούν κυρίως υπόψη οι συμπληρωματικές ποσότητες που χορηγούνται στους παραγωγούς κατ' εφαρμογή των άρθρων 3 και 4 του κανονισμού 857/84. Επομένως, θέτει ως αρχή ότι οι συμπληρωματικές ποσότητες που χορηγούνται στους παραγωγούς οι οποίοι εφαρμόζουν σχέδιο αναπτύξεως προστίθενται στην ποσότητα αναφοράς του αγοραστή. Συνεπώς, οι συμπληρωματικές ποσότητες υπόκεινται στους γενικούς κανόνες που έχουν εφαρμογή στην ποσότητα αναφοράς του αγοραστή.

Το πέμπτο ερώτημα αφορά διάταξη της εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως, δυνάμει της οποίας οι ποσότητες αναφοράς που αποδεσμεύονται όταν ένας παραγωγός σταματήσει την παραγωγή υπολογίζονται στην εφεδρική ποσότητα του τελευταίου αγοραστή, στον οποίο ο παραγωγός παρέδιδε το γάλα επί δύο τουλάχιστον συνεχή έτη. Η προϋπόθεση αυτή ως προς τη διάρκεια τέθηκε για να αποφεύγονται οι χρηματικές προσφορές προς τους θέλοντες να σταματήσουν την παραγωγή τους παραγωγούς, για να παρακινηθούν να αλλάξουν γαλακτοβιομηχανία λίγο πριν από την παύση της παραγωγής τους ώστε να εισφέρουν την ποσόστωσή τους στη γαλακτοβιομηχανία αυτή. Μια τέτοια εθνική διάταξη, μολονότι δεν προβλέπεται ρητά στην κοινοτική κανονιστική ρύθμιση, εντούτοις δεν μπορεί να θεωρηθεί αντίθετη προς το κοινοτικό δίκαιο.

δ) Η *Επιτροπή* αναφέρει ότι το τέταρτο και πέμπτο ερώτημα αφορούν την ενδεχόμενη επίπτωση στην ποσότητα αναφοράς του αγοραστή από την ολική παύση των παραδόσεων γάλακτος ενός παραγωγού.

Από την απάντηση στο τρίτο ερώτημα προκύπτει ότι, καθόσον πρόκειται για εκούσια παύση της παραγωγής, οι αντίστοιχες ποσότητες δεν μπορούν να μεταφερθούν στην

εθνική εφεδρική ποσότητα, αλλά παραμένουν στην ποσότητα αναφοράς του αγοραστή. Εξάλλου, η συνέπεια αυτή ανταποκρίνεται στην ανάγκη προστασίας του δικαιώματος του παραγωγού επί της ατομικής του ποσότητας. Πράγματι, μια τέτοια εκούσια παύση δεν είναι εκ φύσεως αμετάκλητη και τίποτε δεν εμποδίζει τον παραγωγό που έχει παύσει τη δραστηριότητά του να την επαναλάβει αργότερα. Στην περίπτωση αυτή, διατηρεί δικαίωμα επί της ατομικής του ποσότητας, όπως αυτή καθορίστηκε προηγουμένως.

Το γεγονός ότι στον εν λόγω παραγωγό είχε αρχικά χορηγηθεί, ενδεχομένως, συμπληρωματική ποσότητα, κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του κανονισμού 857/84, δεν μπορεί να οδηγήσει σε διαφορετική εκτίμηση. Πράγματι, όλες οι περιπτώσεις παύσεως των παραδόσεων εκτός εκείνων που προβλέπονται ρητά στην κοινοτική κανονιστική ρύθμιση, δεν έχουν επίπτωση επί της ποσότητας αναφοράς του αγοραστή.

Όσον αφορά την προϋπόθεση ότι μόνον ο αγοραστής στον οποίο ο παραγωγός παρέδιδε γάλα επί δύο συνεχή έτη διατηρεί το ευεργέτημα των ποσοτήτων οι οποίες έχουν έτσι αποδεσμευτεί λόγω παύσεως των παραδόσεων, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν έχει έρεισμα στην κοινοτική κανονιστική ρύθμιση. Οι περιπτώσεις στις οποίες ο παραγωγός αλλάζει αγοραστή διέπονται από τις διατάξεις που παραπέμπουν ρητά στους κανόνες περί υποκαταστάσεως ενός αγοραστή από άλλον (άρθρο 7, παράγραφος 2, του κανονισμού 857/84). Οι κανόνες όμως αυτοί προβλέπουν αντίθετα ότι λαμβάνεται υπόψη η μεταβολή της καταστάσεως που επήλθε σε χρονική περίοδο 12 μηνών αναλόγως του χρονικού διαστήματος που υπολείπεται.

Επομένως, η λογική του συστήματος απαγορεύει να αφαιρείται η ατομική ποσότητα ενός παραγωγού από την ποσότητα αναφοράς του αγοραστή στον οποίο πράγματι παρέδιδε γάλα κατά την παύση των δραστηριοτήτων του, για να προστίθεται είτε στην εθνική εφεδρική ποσότητα είτε εικονικά στην ποσότητα αναφοράς ενός προηγούμενου αγοραστή στον οποίο είχε παραδώσει γάλα επί δύο συνεχή έτη. Οι εθνικές αρχές δεν μπορούν να μη λάβουν υπόψη το ότι ένας παραγωγός αντικατέστησε τον αγοραστή κατά την περίοδο εφαρμογής του συστήματος, ακόμη κι αν επακολούθησε παύση των παραδόσεων κατά την περίοδο αυτή.

Ως συμπέρασμα, η Επιτροπή προτείνει να δοθεί η ακόλουθη απάντηση στο τέταρτο και πέμπτο ερώτημα:

« Δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84 οι ποσότητες αναφοράς που αποδεσμεύονται λόγω παύσεως της παραγωγής κατ' εφαρμογή του στοιχείου α) της παραγράφου 1 του εν λόγω άρθρου μπορούν να προστίθενται μόνο στην εθνική εφεδρική ποσότητα· οποιαδήποτε άλλη παύση παραδόσεων προς οποιονδήποτε αγοραστή η οποία επήλθε μετά την έναρξη εφαρμογής του συστήματος συμπληρωματικής εισφοράς δεν επηρεάζει την ποσότητα αναφοράς του αγοραστή, ακόμη κι αν στον παραγωγό ο οποίος έπαυσε τη δραστηριότητά του είχαν χορηγηθεί συμπληρωματικές ή ειδικές ποσότητες κατ' εφαρμογή των άρθρων 3 και 4 του κανονισμού 857/84· η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση δεν εξαρτά την έλλειψη επιπτώσεως επί της ποσότητας αναφοράς του αγοραστή από την προϋπόθεση ότι ο παραγωγός πραγματοποιούσε παραδόσεις στον εν λόγω αγοραστή για ορισμένη ελάχιστη περίοδο. »

III — Απαντήσεις σε ερωτήσεις του Δικαστηρίου

Απαντώντας σε ερωτήσεις του Δικαστηρίου, η *Επιτροπή* εκθέτει τα εξής:

α) Ο λόγος για τον οποίο ορίστηκε με την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση το έτος 1981 ως έτος αναφοράς έγκειται στην καθιέρωση ενός ορίου εγγυήσεως στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων, που και το ίδιο καθορίστηκε σ' αυτή τη βάση.

Με τον κανονισμό 1183/82 της 18ης Μαΐου 1982 (ΕΕ L 140, σ. 1) με τον οποίο προστέθηκε το άρθρο 5 β στο βασικό κανονισμό 804/68, το Συμβούλιο αποφάσισε ότι πρέπει να καθοριστεί όριο εγγυήσεως για το γάλα προκειμένου να « συμβάλλει σε καλύτερο προσανατολισμό της παραγωγής και κατά τον τρόπο αυτό να ελαφρύνει τον κοινοτικό προϋπολογισμό » (μόνη αιτιολογική σκέψη). Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, με το άρθρο 2 του κανονισμού 1184/82 του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 1982 (ΕΕ L 140, σ. 2), το κατώτατο όριο εγγυήσεως για το 1982 καθορίστηκε « στο επίπεδο της ποσότητας γάλακτος που παραδίδεται στις επιχειρήσεις επεξεργασίας ή μεταποιήσεως γάλακτος, κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους 1981 προσαυξανόμενης κατά 0,5 % », η αύξηση δε αυτή αντιστοιχεί στην πρόβλεψη της συνήθους ετήσιας αύξησης της κατανάλωσης. Ανάλογη διαδικασία ακολουθήθηκε το επόμενο έτος εφόσον, με το άρθρο 2 του κανονισμού 1205/83 του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1983 (ΕΕ L 132, σ. 1), το όριο εγγυήσεως για το 1983 καθορίστηκε « στο επίπεδο της ποσότητας γάλακτος που παραδίδεται στις επιχειρήσεις επεξεργασίας ή μεταποιήσεως γάλακτος κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους 1981, προσαυξανομένης κατά 1 % », δηλαδή αυξάνοντας κατά 0,5 % το όριο που ορίστηκε για το 1982.

Κατά τη θέσπιση του συστήματος συμπληρωματικής εισφοράς το 1984, το όριο εγγυήσεως για το 1983, δηλαδή 1981 + 1 %, ελήφθη ως βάση για τον καθορισμό των συνολικών εγγυημένων ποσοτήτων για κάθε κράτος μέλος. Σχετικά, θεωρήθηκε ότι, δεδομένης της προφανούς σταθεροποιήσεως της καταναλώσεως, η πρόσθετη ετήσια αύξηση κατά 0,5 % δεν ήταν ενδεδειγμένη.

Η δυνατότητα να ληφθούν τα έτη 1982 ή 1983 ως έτη αναφοράς για τον καθορισμό των ποσοτήτων αναφοράς των υποκειμένων σε εισφορά (παραγωγών ή αγοραστών) καθιερώθηκε για να καταστεί δυνατό να ληφθούν υπόψη η υφιστάμενη ποικιλία των δομών παραγωγής και συγκεντρώσεως γάλακτος στα κράτη μέλη και, ειδικότερα, οι μεταγενέστερες του 1981 διαφορετικές εξελίξεις.

Η στάθμιση εντός ενός κράτους μέλους του ποσοστού με το οποίο πολλαπλασιάζονται οι παραδόσεις έχει προβλεφθεί για να ληφθούν κυρίως υπόψη οι διαρθρωτικές μεταβολές που επήλθαν μετά το έτος 1981. Σχετικά, κρίθηκε αναγκαίο η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση να καθορίζει όχι μόνο τα γενικά αντικειμενικά κριτήρια που να θεμελιώνουν μια τέτοια διαφοροποίηση, αλλά ακόμη η ρύθμιση αυτή να εξαρτά την προσφυγή στην εναλλακτική αυτή λύση, αφού ληφθούν υπόψη τα πλέον πρόσφατα πραγματικά στοιχεία και, επομένως, τα πλέον αντιπροσωπευτικά των ατομικών καταστάσεων.

β) Όσον αφορά το ζήτημα αν η επιλογή του έτους 1981 συμβιβάζεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης, η Επιτροπή παρατηρεί ότι η επιλογή του έτους 1981 ως βάσεως του συστήματος συμπληρωματικής εισφοράς συνδέεται στενά με το στόχο σταθεροποιήσεως των αγορών που θεσπίζει το άρθρο 39, παράγραφος 1, στοιχείο γ), της Συνθήκης, όπως και ο καθορισμός ορίου εγγυήσεως για το γάλα, από το οποίο απορρέει η εν λόγω σταθεροποίηση. Επιπλέον, το τελευταίο αυτό μέτρο που θεσπίστηκε το 1982 αρκούσε για να προειδοποιήσει το σύνολο των παραγωγών ότι η κατάσταση της αγοράς είχε ήδη διακυβευτεί και ότι η Κοινότητα ήταν υποχρεωμένη να εφαρμόσει μελλοντικώς νέα μέτρα που θα απέβλεπαν στον έλεγχο της γαλακτοκομικής παραγωγής. Έτσι, και κατά το μέτρο που διασφαλίζει ομοιόμορφη μεταχείριση στο σύνολο των υποκειμένων σε εισφορά, η επιλογή του 1981 αποκλείει κάθε διάκριση μεταξύ παραγωγών της Κοινότητας.

Τέλος, ο συνδυασμός της εναλλακτικής αυτής λύσεως με τη δυνατότητα επιλογής του 1982 και του 1983, επιλογές που και αυτές μπορούν

να τύχουν προσαρμογών με τον καθορισμό των διαφόρων κατηγοριών των υποκειμένων σε εισφορά, είναι ικανός να επιτρέψει στα κράτη μέλη, ενόψει των δομών τους παραγωγής ή συγκεντρώσεως και της ενδεχόμενης εξέλιξής τους από το 1981, να προβούν στην πιο ενδεδειγμένη επιλογή.

γ) Όσον αφορά την επιλογή των διαφόρων εναλλακτικών λύσεων από τα κράτη μέλη (με εξαίρεση την Ισπανία και την Πορτογαλία), η Επιτροπή διευκρινίζει ότι μόνο δύο κράτη μέλη (Ελλάδα και Λουξεμβούργο) επέλεξαν το 1981 ως έτος αναφοράς, ενώ τα άλλα οκτώ κράτη μέλη επέλεξαν το 1983. Τέσσερα κράτη μέλη (Γερμανία, Βέλγιο, Ιταλία και Κάτω Χώρες) επέλεξαν την εναλλακτική λύση Α (ποσότητα παραγωγών)· πέντε κράτη μέλη (Δανία, Γαλλία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο) επέλεξαν την εναλλακτική λύση Β (ποσότητα αγοραστών). Ένα κράτος μέλος (Ηνωμένο Βασίλειο) επέλεξε αρχικά την εναλλακτική λύση Α για μια από τις περιοχές του (Βόρεια Ιρλανδία) και την εναλλακτική λύση Β για το υπόλοιπο της επικρατείας του, αλλά από την 1η Απριλίου 1985 επέλεξε την εναλλακτική λύση Β για το σύνολο της επικρατείας του.

U. Everling
εισηγητής δικαστής